

Abrona maakt kennis met Robot Tessa

Technologie in de zorg is booming. Niet iets nieuws, maar wel iets wat steeds vaker voorkomt. Neem nu robot Tessa. Ik werd er zeker door getriggerd toen ik hoorde dat zij bij zorgorganisatie Abrona in tienvoud werd uitgetprobeerd. Ik wilde robot Tessa graag ontmoeten. En meer weten over wat zij zoal kan betekenen en voor wie? Vervangt robot Tessa de 'warme' zorg en aandacht van begeleiding? Raken mensen dan juist niet meer geïsoleerd? Hoe gewild is zij voor de mensen met een beperking en familie? Inmiddels weet ik meer en ben ik fan van robot Tessa!

Riet woont bij zorgorganisatie Abrona. Ze is al wat ouder en weet het af en toe niet meer zo goed. Riet zit graag op haar kamer. Maakt kaarten voor iedereen. Luistert naar muziek. Maar Riet begint zich ook een beetje af te zonderen. Robot Tessa houdt haar nu gezelschap. Ze stimuleert Riet om in de ochtend op te staan, om een kopje koffie te gaan drinken met de anderen in de woonkamer in plaats van alleen op haar kamer. En 's avonds, als Riet naar bed gaat, wenst Tessa haar een fijne nacht.

Het is duidelijk wat Tessa voor Riet doet. Riet weet zo wat de momenten van de dag zijn. Ze wordt gestimuleerd om iets te gaan doen. En om onder de mensen te komen. Tessa zegt dingen als 'goedemorgen Riet het is tijd om op te staan'. Of 'zo, dan gaan we nu even lekker een kopje koffie drinken met de anderen'. Op een manier die Riet aanspreekt. Dat bedenkt robot Tessa niet zelf. Dat is geprogrammeerd door begeleiders en familie van Riet.

App

Tonny Hiddink werkt bij Abrona en denkt mee over het toepassen van nieuwe dingen. Tonny: "Tessa is via een app te programmeren.

Het is een soort agenda die je in kunt vullen. Dus op verschillende momenten van de dag schrijf je een paar zinnen in de agenda. Tessa spreekt die zinnen uit op de betreffende momenten. Op de manier en in de taal die iemand prettig vindt of gewend is. Het is op afstand te programmeren, gewoon op je computer of telefoon. Nu doen wij als persoonlijke begeleiders dat voor de mensen. In overleg met hen zelf, familie en begeleiding. Het zou straks bijvoorbeeld ook door naasten kunnen worden gedaan. Je kunt te allen tijde dingen aanvullen, corrigeren en aanpassen."

Samen

Persoonlijk begeleider Somsri vertelt over haar ervaringen met Riet en robot Tessa. "Ik heb samen met Riet en haar broer over Tessa gesproken. Riet vond het gelijk heel interessant. En wij dachten dat de robot goed zou kunnen zijn om Riet te helpen met haar dagprogramma. Om haar te herinneren aan wat er moet gebeuren en wanneer. We hebben samen met Riet besproken wat Tessa tegen haar moest zeggen bij het opstaan en weer naar bed gaan bijvoorbeeld."

“Riet was in het begin heel blij met Tessa. Nu zegt ze af en toe dat ze Tessa overbodig vindt omdat ze zelf alles wel kan en weet. Ze vindt dan dat Tessa haar te veel zegt wat ze moet doen. Maar dat is ook hoe Riet zich voelt op het moment: de ene keer vindt ze het wel leuk, de andere keer niet. Ze vindt het ook jammer dat Tessa niets terug zegt als ze tegen Tessa praat.”

Eerst uitproberen

“Ook al ziet het er nog zo mooi uit op een filmpje of plaatje, het is belangrijk om technologie eerst uit te proberen.” Dat zegt Vilans-adviseur Lotte Cornelisse. Vilans is het kenniscentrum langdurende zorg. Lotte ondersteunt Abrona om verschillende technologieën uit te proberen. Samen met het team technologie van Abrona, waar Tonny en Jan-Pieter Terlouw in zitten.

Tonny: “Wij zijn ons voor Abrona gaan verdiepen in wat er allemaal mogelijk is op het gebied van technologie. Vernieuwende producten waarmee we de mensen van Abrona kunnen ondersteunen. Robot Tessa is een van die producten.”

Meer zelfstandig

Lotte: “Technologie als robot Tessa moet je alleen inzetten daar waar mensen er baat bij hebben, waar het zinvol is. Met als doel dat mensen meer eigen regie hebben, zelfstandiger worden. De menselijkheid van de technologie blijft van groot belang. Natuurlijk moeten we dan eerst bekijken of het werkt en bij wie. We hebben nu voor drie jaar tien robots tot onze beschikking die we bij Abrona uit proberen. Na twee maanden kijken we of de robot nog zinvol is voor de betreffende persoon.”

Tonny: “We hebben iedereen van Abrona op de hoogte gebracht van deze technologie en de mogelijkheid om mee te doen. Vervolgens zijn we gaan inventariseren bij verschillende locaties met verschillende mensen met een beperking, voor wie robot Tessa een meerwaarde zou kunnen hebben.”

Betrokkenheid familie

Ook familie is bekendgemaakt met de pilot rond robot Tessa. Jan Pieter: “Sowieso praat de cliëntenraad mee over de plannen rond innovaties en technologie. Dat gaat dan niet alleen over robot Tessa. We proberen meer dingen uit.”

“Het moet niet zo zijn dat begeleiders worden vervangen door computers of technologie. Het is ondersteunend. Het contact met begeleiders blijft belangrijk. We zijn voorzichtig en weldoordacht bezig met de invoering van nieuwe dingen.”

Op maat

Jan Pieter: “Ik zie op verschillende plekken dat Tessa goed ‘past’.

Tessa biedt gezelligheid, kan een maatje zijn voor mensen. Zo is Tessa zeer ondersteunend geweest voor een oudere vrouw met Downsyndroom die moest verhuizen. Samen met de begeleider hebben we hierbij passende teksten gemaakt die Tessa uitsprak. Voor iemand anders is Tessa weer ondersteunend bij onrust in de nacht. Van een afstand kun je Tessa teksten laten uitspreken die rustgevend zijn voor de persoon.”

Max

En als je nu denkt dat Tessa er uitziet als een echte ‘vrouwelijke’ robot, dat is dus niet zo. Het is een gezellig eivormig object met mooie grote ogen en een plantje op het hoofd. Jan Pieter: “Tessa is er zo uit komen te zien door eerdere ervaringen. We hebben van Tessa een Max gemaakt samen met iemand die gek is van autoraces en Max Verstappen. Hij wilde geen vrouwelijke Tessa maar wel een mannelijke Max als robot. Het bloemetje hebben we vervangen door een petje!”

Abrona verzamelt nu alle ervaringen van de betrokken mensen met robot Tessa. Naar aanleiding van die ervaringen bekijkt Abrona of, hoe en voor wie robot Tessa blijvend iets kan betekenen.

- Lees meer over samen vernieuwen bij Abrona: www.abrona.nl/over-abrona/samen-vernieuwen.
- Kijk voor meer informatie over het toepassen van technologie in de zorg op: www.vilans.nl.
- In april van dit jaar was de eerste landelijke hackathon in de verstandelijk gehandicaptenzorg. Dit evenement gaat over de vraag: Hoe kunnen we mensen met een verstandelijke beperking ook in de toekomst nog beter ondersteunen met behulp van technologie? Kijk op: 2018.vghackathon.nl.